

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1691. usque ad annum 1701

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 73. Ejusdem epistola ad Innocentium XII. Papam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67627)

„molis opus est, haud diffiteor, semet-
 „ipsum deprimere, centies autem gra-
 „vior moles meæ incumberet conscien-
 „tiæ, si vel ad momentum Sacræ fedi-
 „resisterem, & plane capere non pos-
 „sum, cur in tali occasione hæsitare
 „deberem: patior quidem, sed nequi-
 „dem momentum deliberationi indul-
 „geo &c.”

Sæc. XVII.
 A. C. 1699.

§. LXXIII.

*Ejusdem Epistola ad Innocen-
 tium XII.*

Ut vero idem Archiepiscopus sinceram
 suam submissionem ipsi etiam Inno-
 centio XII. Pontifici testatam redderet,
 has ad eundem dedit literas.

Sandissime Pater!

„Audita Beatitudinis Vestræ de meo
 „libello sententia, verba mea dolore
 „plena sunt, sed animi submissio, &
 „docilitas dolorem superant. Non jam
 „commemorô innocentiam, probra, tot
 „explicationes ad purgandam doctri-
 „nam scriptas, præterita omnia omitto
 „loqui. Jam apparavi Mandatum per
 „totam hanc diæcesin propalandum,
 „quo Censuræ Apostolicæ humillime
 „adhærens, libellum cum viginti tri-
 „bus Propositionibus excerptis simpli-
 „cissime, absolute, & absque ulla vel
 „restrictionis umbra condemnabo. Ea-

Hist. Eccles. Tom. LXVI. Kk dem

Sæc. XVII. „dem pœna prohibens, ne quis hujus
 A. C. 1699. „Diœcesis libellum, aut legat, aut do-
 „mi fervet, quod Mandatum, San-
 „ctissime Pater, in lucem edere decre-
 „tum est, simul atque id mihi per Re-
 „gem licere rescivero. Tunc in me
 „nihil moræ erit, quo minus ad inti-
 „mæ, & plenissimæ submissionis speci-
 „men, per omnes Ecclesias, necnon
 „& per gentes hæreticas disseminetur.
 „Nunquam me pudebit, a Petri Suc-
 „cessore corrigi, cui Fratres confir-
 „mandi partes commissæ sunt, ad ser-
 „vandam sacrorum verborum formam.
 „Igitur libellus perpetuum reprobetur.
 „Intra paucissimos dies id ratum fa-
 „ciam. Nulla erit distinctionis umbra
 „levissima, qua decretum eludi possit,
 „aut tantula excusatio adhibeatur. Ve-
 „reor equidem, uti par est, ne Beati-
 „tudinis Vestræ sollicitudini omnium
 „Ecclesiarum occupatæ molestior sim:
 „verum ubi Mandatum ad illius pedes
 „brevis mittendum, ut submissionis ab-
 „solutæ signum acceperit, meum erit
 „ærumnas omnes silentio perferre, sum-
 „ma cum observantia, & devoto animi
 „cultu ero in perpetuum. „

Sanctissime Pater, Beatitudinis Vestræ,
*Humillimus, obedientissimus, & de-
 votissimus Servus & Filius.*

Fr. Archiepiscopus, Dux Camerac.

Paulo-

Paulopost mandatum suum, quo ^{Sæc. XVII.} cunctis suis Suffraganeis Pontificiæ Con- ^{A. C. 1699.} stitutionis observantiam injunxit, ad eundem Papam transmisit, adjunctis hisce literis.

Sanctissime Pater!

„Mandatum, quod jam per hanc
 „Diæcesin propalatur, ad Beatitudinis
 „Vestræ pedes humillime fisto, ut cer-
 „tior fiat, me Apostolico Brevi, quo
 „libellus de *Sanctorum placitis &c.* dam-
 „natus est, plenissime, simplicissime,
 „& absque ulla restrictione adhærere.
 „Ex scriptis Apologeticis per biennium
 „excusis, ni fallor, innotuit, me in
 „edendo libello illusioni patrocinari nul-
 „latenus voluisse, imo fuisse infensissi-
 „mum insuper, ut iisdem scriptis de-
 „claravi. Nihil certe piguisset ad pa-
 „cem componendam ab eo tuendo de-
 „sistere. Verum Sanctissime Pater,
 „Religio vetuit, ne alienæ sententiæ
 „reluctante conscientia obsequerer, ad
 „repudiandum uniformem, ut mihi
 „tum videbatur, tot Sanctorum cujus-
 „que ætatis sermonem, nisi Sedis Apo-
 „stolicæ Authoritas accederet. Etenim
 „testis est cordium Scrutator, & Ju-
 „dex Deus, id potissimum mihi cordi
 „fuisse, ut Sanctorum experimenta &
 „dicta in libello simpliciter relata tem-

Kk 2

„péra-

Sæc. XVII. „perarentur, unde arbitrabar, me ab-
 A. C. 1699. „unde consuluisse, ne textus unquam
 „trahi posset in sensum alienum ab eo,
 „quem in Apologeticis scriptis, can-
 „dide & constanter asserui. Verum
 „tamen, Sanctissime Pater, meum est
 „credere, mentem meam in eo libello
 „male esse explicatam, meque in cau-
 „tionibus adversus errorem adhibendis
 „proposito arduo excidisse. Ad hoc
 „fatendum facile me movet tanta Au-
 „thoritas, quam suspiciens, tantulas
 „ingenii vires nihili facio. Igitur ni-
 „hil queror, nihil postulo. Sanctissime
 „Pater; hoc unum mihi solatio erit,
 „scilicet, tribulationem, humili & obe-
 „dienti animo quoad vixero perferre,
 „Eadem prorsus erit semper Deo dante
 „erga sedem Apostolicam reverentia &
 „devotio, idem constans erga Eccle-
 „siam Matrem ac Magistram amor fi-
 „lialis, easdem preces singulis diebus
 „fundam, ut piissimus Pontifex gregem
 „Dominicum fructuose, pacifice, ac
 „diutissime pascat. Æternum ero in-
 „fima cum observantia & Religioso a-
 „nimi cultu.,,

Sanctissime Pater, Beatitudinis Vestræ,
*Humillimus. obedientissimus. & de-
 votissimus Servus & Filius.*
Franc. Arch. Dux Cameraci.

Ita

Ita nempe Fenelonus, dum de casto puroque Divini Sponsi amore ob nimiae devotionis excessus perperam differuisse visus est, postea vaticano obsequens oraculo, simul Sponso & Sponsae Ecclesiae plurimum placuit, ac insigne prorsus exemplum, quomodo Sedis Apostolicae decisioni obediendum, cunctis reliquit, simulque Jansenii fautores confudit, qui, quamvis pertinaci apertaque rebellione cum haereticis Ecclesiam impugnare renuant, detortis tamen interpretationibus debitam obedientiam eludere, & simulata subjectione Apostolici gladii aciem hebetare moliantur: E contrario autem Fenelonus Pontificis, Clerique Gallicani iudicio simpliciter, absolute, & sine omni restrictione cum summa reverentia suum iudicium subiecit, cunctisque suarum propositionum correctionibus, temperamentis, & moderationibus antea propositis nuntium misit, nec deinceps unquam pro doctrinae suae defensione calamum arripuit, quamvis haud temere, uti & non paucis visum, opponere potuisset, durius secum actum, ejusque librum ob argumenti sublimitatem valde obscurum, & potissimorum, qui illum pervolvissent, intellectu superiorem, vitaeque interioris semitam iis duntaxat esse cognitam, qui illam

K k 3

diu-

Sæc. XVII.
A. C. 1699.

Sæc. XVII. diuturnæ, propriæque experientiæ magisterio ac ductore, calcassent, proinde doctrinam in hoc libro contentam in sensu per Auctorem intento rudium imo & doctorum aciem potius perstringere, quam voluntatem depravare potuisse, utrique autem periculo obviatum fuisse propria Authoris explanatione &c. Ast Fenelonus a cunctis ejusmodi effugiis longe alienus, audito Apostolicæ tubæ sono mox acie excessit, longe magis gloriosam reportans victoriam, quam illi, qui hac in causa contra victum se triumphasse gloria-bantur: Haud injucundum erit addere elogium Steyaertii Vicarii Apostolici, Decani, ac Lovaniensis Doctoris, qui Cameracensis Archiepiscopi mandatum Lovanii publicis typis imprimi curans, his verbis usus est: „Aberrare scribendo ab amissi veritatis, in rebus præsertim tam sublimibus, sane humanum est; sed errorem ostensum corrigere ea generositate, ut hic Illustrissimus Antistes (quo, ut de quodam Lovaniensi nostro aliquando dictum fuit, *nihil doctius, nihil humilius*) hoc vero supra hominem esse videri potest, & hucusque exemplum res ea desideraverat. Cæterum ut utamur sententia, quæ apud C. Tacitum est: *Pro quo exemplum quærimus, id olim pro*

„exemplum“

„*exemplo erit.* Hunc in finem hoc Man- Sæc. XVII.
 „datum Archiepiscopale, sic tanquam A. C. 1699.
 „mirandum, & incitandum *humilitatis*
 „*exemplum*, magno cum fructu reim-
 „primetur.”

Ita demum causa Cameracensis Archiepiscopi finita est, sicut autem nulla vexatio ingruit sola, & adversa fortuna uni & semel obesse, raro contenta est, ita non modo Fenelonus ab Aula, Franciæ Clero, suis agnatis, & Facultate Parisiensi tanquam perniciosissimi libri Author acerbissime habebatur, imo ipsum ejus quoque mandatum velut captiosum minusque sincerum carpebatur, sed etiam omnes ejusdem Amici, eique faventes Regis gratia exciderunt; unde nemo sese Feneloni amicum aut defensorem profiteri audebat, exemplo per sæculum & ultra haud audito in Archiepiscopo generis nobilitate, vitæ innocentia, & eruditionis ubertate longe præstantissimo.

§. LXXIV.

Humilis revocatio Patris Germani Bescheferi.

Hujus celebratissimi Præfulis exemplum Parisiis imitatus videbatur P. Germanus Bescheferus Jesuita. Hic die decima quarta Decembris in di-